

**UCHWAŁA NR XXX/227/13
RADY GMINY SANTOK
z dnia 27.06.2013r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013–2016.

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, Nr 288, poz. 169 z 2012r. poz. 579) oraz na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz. 594) uchwała się, co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Santok na lata 2013-2016 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Santok.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Honorata Brzytwa

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny. Program na lata 2013-2016 zakłada wypracowanie spójnego systemu ochrony i objęcia interdyscyplinarną pomocą dzieci, w celu ich harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej oraz rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji.

Załącznik do Uchwały Nr XXX/227/13
Rady Gminy Santok
z dnia 27.06.2013r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY GMINY SANTOK NA LATA 2013-2016

SANTOK 2013

Rozdział I

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2016 charakteryzuje i ujmuje w szczególności role i zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w obszarze jego działalności oraz kompetencji wynikającej z obowiązujących ustaw. Zgodnie z art. 176 ust 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny na podstawie zdiagnozowanych potrzeb związanych z realizacją zadań. Zidentyfikowane problemy społeczne mieszkańców Gminy Santok oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliła na określenie kierunków działań i priorytetów do realizacji na najbliższe trzy lata. Program służyć będzie głównie Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Santoku jako podstawa określająca kierunki działań i realizacji zadań wynikających z obowiązującego prawa i potrzeb społeczności lokalnej.

2. Założenia ogólne

Strategicznym celem Programu jest budowa lokalnego systemu pomocy rodzinie w Gminie Santok, w ostatecznym efekcie stworzenia systemu, w ramach którego rodzina będzie mogła liczyć na pomoc i kompleksowe wsparcie. Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadaniem obowiązkowym jednostek samorządów terytorialnych oraz organów administracji rządowej jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą. Realizacja zadań winna odbywać się we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych rodziny jest jej wsparcie w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym przyjmowaniu i wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Praca z rodziną powinna być prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub grupami samopomocowymi.

Rozdział II

1. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Santok

1) Charakterystyka rodzin niewydolnych wychowawczo:

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Gminę Santok według stanu na dzień 31.12.2012r. Zamieszkiwało 7 975 mieszkańców. Pomocą objęto – 218 rodzin – 638 osób w tych rodzinach tj. 12,5 % ogółu mieszkańców gminy Santok.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w 2012r. zarejestrowanych było 440 osób. 251 kobiet, w tym 37 z prawem do zasiłku i 214 bez prawa do zasiłku. 189 mężczyzn w tym, 33 z prawem do zasiłku i 156 bez prawa do zasiłku. Z żywienia dzieci w szkołach skorzystało 156 dzieci z 84 rodzin. Z wypoczynku letniego w 2012r. skorzystało 18 dzieci, w tym 8 było nad morzem w Pogorzeliczy, wyjazd finalizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku. 10-ro dzieci spędziło wakacje w Kątach Rybackich wypoczynek dzieci finansowany przez Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim.

Głównym powodem przyznawania i udzielania rodzinom świadczeń z pomocy społecznej jest:

- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- alkoholizm,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Należy podkreślić, iż nierzadkie są przypadki występowania w jednej rodzinie kilku przyczyn powodujących kryzys w rodzinie. Właśnie takie rodziny są pod szczególną opieką pracowników socjalnych Ośrodka.

Rozdział III

1. Zasoby gminy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Santok na lata 2013 – 2016 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela nr1 Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny z gminy Santok.

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
1.	Urząd Gminy Santok ul. Gorzowska 59, 66-431 Santok	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Gorzowska 19, 66-431 Santok	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno-zawodowa
3.	Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Gorzowska 19, 66-431 Santok	Wsparcie terapeutyczne, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu
4.	Zespół Interdyscyplinarny ul. Gorzowska 19, 66-431 Santok	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy
5.	Ośrodek Zdrowia ul. Gorzowska 43, 66-431 Santok,	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
6.	Zespół Szkół w Santoku ul. Gralewska 9, 66-431 Santok	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci
7.	Szkoła Podstawowa w Wawrowie Wawrów 46e, 66-400 Gorzów Wlkp.	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci
8.	Szkoła Podstawowa Janczewo Janczewo 27, 66-431 Santok	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci
9.	Zespół Szkół Lipki Wielkie Ul. Nowa 16, 66-431 Santok	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci
10.	Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Lipkach Wielkich ul. Szosowa 109, 66-431 Lipki Wielkie	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci
8.	Gminny Ośrodek Kultury ul. Gorzowska 37, 66-431 Santok	Organizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego
9.	Parafialny Zespół Caritas ul. Czereśniowa 15, 66-400 Gorzów Wlkp.	Działalność charytatywna
10.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Pankiewicza 5-7, 66-400 Gorzów Wlkp.	Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży, wsparcie psychologiczne dla rodziców doświadczających przemoc
11.	Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wlkp. ul. Walczaka 110, 66-400, Gorzów Wlkp.	Aktywizacja społeczno - zawodowa

12.	Kuratorzy Sądowi przy Sądzie Rejonowym ul. Dzieci Wrzesińskich 5, 66-400 Gorzów Wlkp.	Nadzór nad rodzinami z problemami
13	Posterunek Policji ul. Gorzowska 37, 66-431 Santok	Interwencje, pogadanki

W gminie Santok funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dziecku i rodzinie. Są to zarówno poradnictwa, jak i konkretne usługi, które służą zwalczaniu bezradności opiekuńczo wychowawczej, profilaktyce, walce z sytuacjami kryzysowymi, nałogami, itp.

Rozdział IV

1. Cele Programu

Cel główny: Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Santok.

Cele szczegółowe:

- 1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- 3) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

Rozdział V

Zadania programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2016 w Gminie Santok został przedstawiony w formie poniższej tabeli.

Tabela nr 2 Harmonogram Programu.

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny.	1) udział w kampaniach, konferencjach, seminariach promujących wartość rodziny, 2) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny, 3) udział w Projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych w	2013-2016	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	- ilość konferencji, seminariów, - ilość artykułów w prasie, - ilość plakatów, ulotek, - ilość programów.

		tym rządowych i ze środków UE mających na celu dobro rodziny i rozwój specjalistycznego wsparcia, 4) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży			
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełniani u funkcji opiekuńczo-wychowawczej	<p>I. Praca z rodziną: 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe), 2) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: - pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, - udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, wyprawek szkolnych, itp. -udzielanie pomocy w formie zasiłków, 3) organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp. 4) usługi opiekuńcze i specjalistyczne, 5) tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych,</p> <p>II. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: wsparcie asystenta rodziny, pomoc rodziny wspierającej, praca socjalna z rodziną (kontrakt socjalny), pomoc placówek wsparcia dziennego (świetlice itp.)</p>	2013-2016	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	- ilość porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym, - ilość dzieci dożywianych w szkołach, - ilość rodzin, którym przyznano pomoc finansową, - ilość kolonii, wyjazdów, itp. - liczba rodzin objętych usługami opiekuńczymi, - liczba grup wsparcia, - ilość rodzin objętych przez asystenta rodziny, - ilość rodzin wspierających, - ilość kontraktów socjalnych, - ilość placówek wsparcia dziennego,
3.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.	1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, OPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innymi instytucjami, 2) stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej,	2013-2016	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	- liczba szkoleń, spotkań, konferencji, itp.

		3) doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających oraz innych specjalistów)			
--	--	---	--	--	--

Rozdział VI

1.Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział VII

1. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Rozdział VIII

1. Źródła finansowania Programu

- środki własne
- środki budżetowe administracji rządowej,
- środki pozyskiwane z innych źródeł.